

Hur ser situationen ut på sjukhusen idag?

Planering och försörjning av lokaler har i Region Skåne och dess föregångare landstingen och Malmö stad, huvudsakligen skett på lokal nivå. Sedan början av 1990-talet har sjukhusspecifika fysiska planer tagits fram för att kartlägga localsituationen och fungera som underlag för nya investeringar. I början av 2000-talet introducerades begreppet utvecklingsplan i Region Skåne när Universitetssjukhuset i Lund utarbetade och fastställde ett lokalt förankrat dokument som beskrev vilka byggnadsförändringar som skulle bli konsekvenserna av den vårdutveckling sjukhusledningen såg framför sig under en 10-årsperiod. Dokumentet hade tagits fram i samarbete med RegionFastigheter. Senare tillkom motsvarande utvecklingsplaner eller i vissa fall förstudier till utvecklingsplaner för sjukhusen i Trelleborg, Ängelholm, Ystad och Malmö. De tidigare utvecklingsplanerna förankrades inte i den politiska beslutsprocessen och kom inte fullt ut att bli det instrument för investeringsplanering som det var tänkt.

År 2004 fastställdes Skånsk Livskraft – Vård och Hälsa, det övergripande strukturdokumentet för regionens vårdutveckling. Dokumentet inriktade sig på att beskriva en ny vårdstruktur och behandlade inte i någon större utsträckning frågan om behovet av fysiska anpassningar av byggnader, installationer och utrustningar för att möta vårdgivarnas förändrade uppdrag. Som komplement till planen för en ny vårdstruktur i Skånsk Livskraft – Vård och Hälsa gav hälso- och sjukvårdsdirektören uppdrag till ett antal förvaltningar att upprätta utvecklingsplaner utifrån de nya förutsättningarna. Detta uppdrag var politiskt förankrat och kom att ge utvecklingsplanerna en ny status. Under åren 2005-2008

har utvecklingsplaner tagits fram för sju av sjukhusen i Skåne (samtliga sjukhus förutom de i Hässleholm, Landskrona och Simrishamn).

Utvecklingsplanerna ger en bild över fastighetsbeståndets funktionalitet och kvalitet inom respektive sjukhusområde och vilka förutsättningar som finns för om- och nybyggnation för att bättre lösa det uppdrag som sjukhuset har i skrivande stund. Viktiga punkter i arbetet med att ta fram nya förslag i planerna var att:

- Utgå från kända verksamhetsfaktorer vid tillfället och kraven på återhållsamhet och stramhet vad gäller investeringar och driftskostnader
- Definiera vårdinnehållet utifrån funktionella begrepp och inte utifrån befintlig organisation
- Beskriva och inkorporera omvärldsfaktorer och utvecklingstendenser
- Redovisa övergripande strukturer och inte detaljlösningar
- Patient- och materialflöden/logistik
- För universitetssjukhusen har dessutom kopplingen till forskning och utveckling haft stor betydelse för dimensionering och tillgång till bl a utbildnings- och konferenslokaler.

I utvecklingsplanerna presenteras en bygginvesteringsplan för sjukhuset som stäcker sig över 10-15 år med indikativa investeringskostnader för de olika projekt som ingår. De ingående projekten är i mycket tidiga skede av planeringsprocessen och förutsätter efterföljande förstudier och fördjupad planering för att konkretiseras. Flera av de aktuella projekten har återkommit i den årliga investeringsbudgetprocessen i förvaltningarnas äskanden om igångsättning.

I respektive utvecklingsplan har behovet av investeringar i fastighetsteknik och underhåll belysts och många av de föreslagna investeringsprojekten kan härledas till en låg nivå av medel avsatta för underhållsinsatser.

I det följande avsnittet presenteras respektive utvecklingsplan kortfattat utifrån:

- Sjukhusens fysiska förutsättningar
- Huvudsakliga problemområden enligt utvecklingsplanen
- Föreslagna prioriterade åtgärder enligt utvecklingsplanen med indikativa kostnader
- Kommentarer av utvecklingsplanen ur ett regionalt perspektiv, förändrade förutsättningar genomförda eller beslutade projekt mm.

Värdet av uppskattade investeringskostnader i utvecklingsplanerna

I samband med framtagandet av denna plan har diskuterats hur de kostnadsbedömningar som finns med i utvecklingsplanerna skall hanteras. Till slut har resultatet av denna diskussion blivit att siffrorna redovisas som de är i respektive utvecklingsplan. Risken med att presentera siffrorna är att de kan ge en falsk bild av exakthet som inte är överensstämmande med verkligheten. För att tolka siffrorna skall man ha med sig att:

- De ursprungligt framtagna kostnaderna baseras på schabloniserade bedömningar både vad gäller kvadratmeterkostnad och omfattning av om- och nybyggnadsyta och därför har en extremt hög osäkerhetsfaktor.
- Utvecklingsplanerna har tagits fram och presenterats under en lång tidsperiod, den äldsta presenterades i juni 2005 och den senaste i januari 2008. Under denna tidsperiod har byggmarknaden genomgått en överhettning med kraftigt stigande priser och som nu följts av en av de största finansiella kriserna.
- Förutsättningarna för flera projekt har förändrats kraftigt i och med det arbete som skett inom ramen för förnyelsearbetet och därmed också omfattningen av projekten i jämförelse med utvecklingsplanerna.

Skälet för att ändå behålla de framtagna siffrorna är att de trots sina svagheter trots allt ger en indikation på respektive projekts omfattning vilket kan fungera som hjälp vid bedömning och analys av helheten.

I det fortsatta dokumentet har för de objekt som beräknas överstiga 100 Mkr avrundats till närmaste tiotal miljoner kronor.